

Telegraful

Organ național-bisericesc

Onor. «Asociațiunea»

(Of.)

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marția și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul convenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Reorganizarea învățământului teologic

Foc de baraj

Nu odată s'a subliniat după război insuficiența pregătirii clerului nostru pentru niște vremuri atât de pretențioase ca cele de azi. Era firesc deci ca presa să discute problema reorganizării învățământului teologic. Ea a preocupat de cu vreme și autoritatea bisericească. Sf. Sinod a însărcinat, încă acum doi ani, o comisie pentru pregătirea unui proiect de lege chemat să reglementeze noua creștere a clerului nostru. Comisia s'a achitat de această însărcinare și proiectul pregătit a fost primit — cu unele modificări de Sf. Sinod.

În expunerea de motive a acestui proiect de lege se spune între altele:

«1. Cele trei facultăți de teologie, în organizația lor actuală, nu stau în acel raport de canonicitate cu Biserica, care să ne dea convingerea că cultura superioară a clerului se asigură mai bine în facultățile de teologie. Acestea trăiesc într'un mediu laicizant, în cea mai mare măsură lipsite de elementul educativ, care este apa cea vie în școlile pentru formarea clerului.

«2. Seminariile teologice cu 8 ani, în organizația lor de azi, nu se pot menține, după însuși mărturisirea celorce le conduc. Din punct de vedere pedagogic este o imposibilitate de a asimila în curs de 8 ani de învățământ cunoștințe laice în măsura liceului și a se face în același timp și instrucția cu educația teologică. Dovadă că toți profesorii de seminarii se plâng de supraîncărcarea actuali programe de învățământ».

Pe temeiul acestei juste constatări, comisia a tras următoarea concluzie:

Academia teologică, cu 4 ani de învățământ, în care se primesc absolvenți de liceu sau cei cu calificare asimilată cu cea de liceu, este tipul cel mai propriu de școală teologică.

Iată — după Sf. Sinod — avantajile acestui tip de școală teologică:

«1. În Academii de teologie... în cei patru ani de învățământ se pot preda toate ramurile de știință teologică în extensiune identică cu cea dela facultățile de teologie, cu deosebirea, că Academii profesază știința teologică, ear Facultățile de teologie o desvoaltă prin cercetări originale.

«2. Studenții cari intră în Academie din vocațiune, în timpul celor 4 ani de studiu sunt crescuți în internat în spirit religios, sub ochii supraveghetori ai chiriarhului și după trebuințele eparhiei.

«3. Academii descentralizează instrucția și educația, după principiul ca: Educația clericului să se facă individual. Ori, facultățile de teologie, unde sunt aglomerati studenții cu sutele, neglijează tocmai educația individuală».

Auzind unele ca acestea, câțiva profesori dela facultatea teologică s'au tulburat foarte. Și au deschis foc de baraj nu atât împotriva proiectului de lege, cât mai ales împotriva... Academicilor teologice din Ardeal, împotriva trecutului, prezentului și viitorului lor...

S'a spus, de-o pildă, că în vechile noastre institute teologice se primeau «elevi cu câteva clase de școală normală», că aceste școli «nu reprezentau comparativ cu seminariile» de dincolo de Carpați «un învățământ superior, ci inferior», că generalizarea Academicilor teologice «ar scădea nivelul învățământului religios» (unii domni profesori universitari n'au ajuns încă să facă deosebire între învățământ religios și teologic!), că ea ar știrbi «caracterul unitar al învățământului superior» (Ah, unificarea cu furca!), că «Academii teologice nu pot da titlul de licențiat și doctor», că de-ar putea — și academii de croitorie,

cizmărie etc., ar cere acest drept... și s'ar prăpădi lumea; că întretinerea lor ar încălca bugetul statului (Decorează-ți avocatul economiilor bugetare, domnule Vintilă Brătianu!) — dar câte bazaconii nu s'au spus și scris împotriva acestor academii pe cari același d. profesor universitar și preot, I. Popescu-Mălăești le numește «bureți părăsiți pe trunchiul învățământului teologic».

Să fim serioși și s'o spunem verde: dl profesor universitar și preot I. Popescu-Mălăești ignorează complect vechile noastre institute teologice, dupăcum habar n'are de felul în care sunt organizate actualele academii teologice din Ardeal. Căci dacă s'ar fi informat în prealabil — ca orice elev când s'apucă să facă o lucrare în scris — n'ar fi riscat afirmații ca cele grupate în șapte puncte din pretențioasa sa broșură (pag. 13—15 și aiurea).

Și încă ceva: Cu ce-și justifică dsa înălțimea astrală dela

care vorbește despre «Știința teologică» și despre proiectul Sf. Sinod? Iarăși: Să fim serioși!

Dar atitudinea părintelui profesor universitar I. Popescu-Mălăești și a tovarășilor săi de luptă devine stranie, când Sf. Sa se războiește cu școalele *confesionale*.

Pentru știința Sa Biserica devine pur și simplu cesaro-papistă, atunci când își reclamă dreptul de a susține și conduce școli. Aici Sf. Sa își dă cărțile pe față: Nu vrea să între odată cu capul — sub oblăduirea Bisericii. Și'n această privință — durere — mai are tovarăși. Dar atunci cine promovează laicizarea și protestantizarea bisericii ortodoxe, *Părinte Popescu-Mălăești*, Sibiu, sau Bucureștii?

Dar, a treia oară, să fim serioși. Reorganizarea învățământului teologic o va face Sf. Sinod, nu părintele Popescu-Mălăești. Și ea trebuie să fie făcută bine.

Semicentenarul Dobrogei

În sfintele locașuri din mitropolia noastră, ca și în toate bisericile din țara întregă, s'au celebrat slujbe divine în Dumineca din 28 Octomvrie 1928.

În sunet de clopote, credincioșii s'au adunat la slujbele solemne, sărbătorind în chip deosebit evenimentul, petrecut înainte cu 50 de ani, al realipirii Dobrogei la patria mamă.

Solemnitatea cea mai măreață s'a desfășurat în metropolia Dobrogei, la *Constanța*, luând aici un caracter adânc cultural și religios.

În ziua precedentă Duminecii, s'a inaugurat: clădirea unui nou liceu, palatul corporației breslelor și căminului de ucenici; s'au pus tot atunci temeliiile monumentelor comemorative pentru eliberarea și unirea Dobrogei, precum și ale palatului cultural ce va cuprinde un muzeu, un teatru și o bibliotecă, ca dovezi, care au să rămâie despre opera de propășire tot

mai învederată a pământului românesc dintre Dunăre și mare.

Poporul dobrogean a înțeles rostul aniversării și a participat cu mare entuziasm la serbările semicentenarului.

Orașul Constanța luase haină de podoabă. Pretutindeni flori, coroane, brazi, flamuri. Portul iluminat, ca în poveștile din bătrâni. Pe străzi lume voioasă, soșită din toată țara.

Urale viforoase întimpină sosirea membrilor Dinastiei noastre iubite. Auguștii oaspeți și înalții demnitari, M. Sa Regina Maria, AA. LL. RR. Principele Elena și Ileana, Principele Regent Nicolae, ceilalți Înalți Regenți, I. P. S. Sa Patriarhul Miron și G. Buzdugan, sânt lung ovaționați în tot parcursul dela gară până la catedrala episcopală.

Înainte d'a intra în sfântul locaș, se primește închinarea steagurilor dela 1877, purtate de veterani, cari au luptat în războiul neatârării.

Urmează slujba sfântă, săvârșită de II. PP. SS. LL. Mitropolitii *Nicolae* al Ardealului, *Nectarie* al Bucovinei și *Gurie* al Basarabiei, asistați de PP. SS. LL. episcopii Cosma al Dunării de Jos și Gherontie al Constanței.

Cuvântarea P. S. Sa episcopului *Gherontie* este următoarea:

Serbările pentru proslăvirea marelui act național, realipirea scumpei noastre Dobroge la patria mamă, pe cari întreaga noastră provincie strămoșească și țara, la săvârșete astăzi, ne au adunat, dela Vodă la cel din urmă supus, în fața sfântului altar, înaintea Împăratului-Împăraților, pentruca, potrivit obiceiului ce am moștenit din străbuni, să le începem cu: «Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu».

În timpuri de glorie sau de durere, pământul dobrogean a fost nelipsit de mângâierea sufletească a bisericii creștine. Încă dela începutul începuturilor, din vremi apostolice, sămânța creștinismului aruncată pe pământ mănos a prins rădăcini și a rodit însutit.

El s'a putut mândri că ierarhii cari au păstorit în părțile Tomisului și ale Durostorului cu alcătuirii episcopale și mitropolitane, au luat parte la sinoadele ecumenice. Aceasta era să fie țaria lui sufletească pentru vremuri de glorie și de înălțare, cari au și venit.

Tari în credință, am avut putința să ne afirmăm și să căpătăm o individualitate proprie, pe harta lumii.

Prima pagină de glorie se înscriseră în istoria neamului nostru, după vevodate și principate, acum 50 de ani. Dorobanțul român, sub comanda căpitanului dela Plevna, Nicopol și Poradim, Vodă Carol I, călăuzit de degetul lui Dumnezeu, scrie cu slove de aur pe frontispiciul României moderne, odată cu independența și regalitatea, și realipirea moșiei bătrânului Mircea, la patria mamă.

Cu mâna tare și cu braț înalt, Vodă Carol I schimbă fața și soarta Dobrogei în așa chip, în cât iese la iveală caracterul romantic, pe tot întinsul ei. Graiul strămoșesc se aude în cei aproape 50 de ani de domnie a Sa pretutindeni, dela Dunăre până la Mare, obiceiurile românești iau locul celor străine și civilizația împinge peste hotare viața primitivă a intrușilor vremurilor. Portul Constanța cu farul său devine cinstea neamului nostru și podul Regele Carol I dela Cernavoda, admirat de toată lumea, unește și trupește pe frații de un sânge și de o lege.

După 40 ani, la 1918, nepotul și urmașul marelui Vodă Carol I, gloriosul Ferdinand I, cel tare în credință și cu brațul vânjos, cu viteza lui oaste, izbândește visul, după care au oftat moșii și părinții noștri mii de ani și fixează hotarele etnice ale strămoșilor noștri Daco-Romani de-acum 2000 de ani.

Vigoarea neamului nostru, trăit în frica de Dumnezeu și în curăția sufletului se revarsă din belșug în toată vremea, asupra complexului nostru de activitate națională-religioasă, și astăzi Slavă fie Doamne, celui ce ai făcut toate, lumea mare ne cunoaște și ne cinstește.

Datele comemorative trebuie socotite ca o consecință a învățurii evanghelice, care cere — la anumite epoace — câte un examen de conștiință, câte o privire retrospectivă asupra activității omului, pe toate tărâmurile.

Aruncându-ne ochii asupra celor ce am făcut în cursul acestor 50 de

ani de oblăduire națională în Dobrogea, în domeniul social, economic și religios, trebuie să recunoaștem că rezultatele — multe puține — se datoresc, în primul rând, zăcămintului sufletesc, pe care l-a posedat românul.

Neperzând din vedere acest lucru, e de datoria noastră, — e de datoria oblăduitorilor politicești și bisericești să avem grija și de-acum înainte, ca românul să-și păstreze acest scump tezaur sufletesc.

E locul să constatăm că sânt bune semne și bune nădejdi, că toți sântem conștiinți, de aceste datorii sfinte.

În ce privește biserica dobrogeană, recte constănțeană, ea s'a străduit și se străduiește mereu pentru aceasta. Dumnezeu e martor.

O, Doamne, Tu ai hărăzit un simbol, la care ochii noștri privesc deapururi, în care ne-am pus toate nădejdiile noastre după Dumnezeu: Este Majestatea Sa regele nostru Mihai I. Prin nevinovăția sa, El reprezintă curătenia sufletului nostru românesc, iar prin pruncia sa, stă pe frontispiciul țării, ca o emblemă că neamul nostru, este abia în primii săi ani, că înainte ne stă viitorul, *viitor de aur*, în care credem, Doamne, așa cum credem în Tine.

Păzește, Atotputernice Doamne, pruncia scumpului nostru rege Mihai I, sporește i creșterea, întărește-i brațul, și-l umple de înțelepciune; dă-i Lui pașnică Domnie, ca și noi, întru liniștea Lui, pace să avem. —

I. P. S. Patriarh-Regent *Miron Cristea* spune:

Două elemente de căpetenie stau la temelia existenței poporului românesc și a provinciilor, cari alcătuiesc țara sa. Unul este elementul latin și altul cel creștinesc.

Sub acest raport, Dobrogea ocupă locul cel dintâi dintre celelalte provincii românești, căci ea înfățișează în aceste părți cea mai veche romanizare și cel mai vechi creștinism.

În adevăr, Dacia lui Traian își începe viața romană dela anul 107 încoace; pe când Dobrogea devine provincie romană cu 100 ani mai înainte. Ea e luată în stăpânire romană în anul 15 d. Hristos de împăratul Tiberiu; e orînduită la 42 de împăratul Claudiu; este populată cu cetățeni romani din apus sub împărații Flavii dela 70 încoace; iar la 150 — sub împăratul Antoniu cel pios — Dobrogea devenise o țară adânc romană, bogată și fericită.

Credința creștină de asemenea își are în Dobrogea începutul chiar în vremea sf. Apostoli. Apostolul Andrei avu soarta să predice pe tărurile Mărilor, în lumea de porturi grecești; iar Dobrogea avea încă din veacul VI a. Hr. o viață grecească. Sunt istorici, cari mențin legenda, că el ar fi predicat și în aceste părți.

Oratorul amintește starea Dobrogei pe vremea împăraților Dioclețian, Constantin cel Mare și a urmașilor săi, apoi pe vremea urmată după năvălirea barbarilor. Și continuă:

Domnia lui Mircea cel bătrân (1306—1410), care stăpânește ambele maluri ale Dunării și țara lui Dobroțici și Durostorum (Siliștra), reînvie iar viața românească latentă atâtea veacuri. El imprimă pecetea românismului pe acest pământ românesc, nu numai prin stăpânirea lui lumească, ci și prin stăpânirea bisericească a mitropolitului Ungro-Vlahiei, care păstora până la Marea Neagră, căci alt episcop sau mitropolit nu găsim în aceste părți.

Pe urma cuceririi turcești statul român pierde Dobrogea; dar nu o pierde biserica românească. Deși în acest timp nu găsim pentru Dobro-

gea o directă stăpânire a mitropolitului Ungro-Vlahiei, totuși el are toată vremea stăpânire efectivă, indirectă. Mitropoliții de origine greci dela Siliștra și Varna, care nominal aveau păstorirea dobrogenilor creștini, erau cu totul atârnați de noi. La București, erau aleși și sfințiți; aici trăiau, aici se supuneau poruncilor mitropolitului nostru.

Condica sfântă a mitropoliei mele este plină de numele lor. Mulți nici nu știau unde le este scaunul de păstorire în urma schimbării dese a împrejurărilor.

Satele românești se mutau — după împrejurări — când în dreapta, când în stânga Dunării. Preoții erau sfințiți la noi în țară. Cărțile de slujbă erau tipărite tot la noi. Și acum se slujește în biserica din stânga Dunării cu cărți tipărite de Matei Basarab și Constantin Brâncoveanu. Printre cărțile vechi ale bisericii din Ostrovul de lângă Siliștra, se păstrează cu evlavie «Apostolul» românesc, tipărit la 1683 în București. Mitropolia din Siliștra încă din veacul XVII este zidită de domni români și întretinută cu averi din țară. Asemenea bisericile din Cernavoda și Babadag.

Când, după lunga stăpânire turcească, au intrat armatele române în Dobrogea (14 Noemvrie 1878), ele au găsit acolo o biserică românească, la fel cu cea din satele lor de acasă. Clădiri în stilul celor din țară, cărți de slujbă românești, preoți cu înfățișare și tipic românesc, puțini chiar cu studii din seminariile noastre. Și această înfățișare bisericească românească era veche, ca și cea din țara mamă.

România trebuie deci în veci să nu uite, cum biserica, pe lângă misiunea sa de mântuire a sufletului credincioșilor săi, a hrănit și susținut în zilele grele și aci, ca în alte părți, — sufletul neamului, ferindu-l dela peire dimpreună cu vatra și glia sa, și l-a salvat până la ceasul răscumprării definitive.

De aceea mă simt fericit, că în calitate de mitropolit primat al țării am putut indemnă și sfatul pe fericitul rege Ferdinand I și guvernul său, să reînviem vechile episcopii dela Tomi și Durostorum în ființa eparhiei noastre din Constanța.

La menținerea românismului în Dobrogea până la 1878, biserica a fost puternic ajutorată și românismul mult întărit și lătit de adânc bisericești ciobani români din Ardeal, dintre care un tipic reprezentant a fost și moș Ioan Herța dela Săliște, lângă Sibiu, ciobanul care mi-a fost nașul meu la botez și acum odihnește în cimitirul dela Medjidia.

Înceind cer tuturor, ca dela aceste serbări dobrogene să ducă drept învățătură și dragostea de cultura latină și de biserica strămoșească și hotărârea fermă de-a contribui la întărirea și înălțarea lor atât aci cât și pretutindenea pe pământul românesc. Amin! —

După oficierea serviciului divin, M. S. regina Maria AA. LL. Regale, Înalta Regentă, doi miniștri, parlamentarii, înalții demnitari și publicul au trecut pe jos la Cazinou, unde s'a ținut ședința festivă.

Aici au luat cuvântul, arătând ce s'a înfăptuit în Dobrogea în 50 de ani de ocăruiere românească: Înaltul Regent, dl Gh. Buzdugan, dl prim-ministru V. Brătianu, președintele senatului dl C. Nicolaescu, președintele camerei N. Săveanu, dl general C. Coandă, și în urmă dl V. Sasu, președintele comitetului de organizare a serbărilor, mulțumind tuturor participanților.

Expoziția Dobrogei, defilarea și cortegiul alegoric au întregit în chip strălucit programul comemorării atât de reușite.

Tinerimea română și ofensiva ortodoxă

Sântem cel mai puternic stat ortodox din lume. După tragica deplasare a destinului rusesc în domnia Antichristului, întrupat în persoana lui Lenin, văzut și profetizat cu atâta luciditate de apocalipsul sfântului Ioan; după acțiunea atât de diversă și pulverizatoare a evenimentelor din Balcani, întreagă moștenirea sfântă a ortodoxiei mântuitoare ne-a îmbogățit patrimoniul românesc, religios și spiritual.

Așezați la intersecția lumilor, printr'o așa de bine chibzuită voință a divinității, sântem însărcinați să ducem, — pe deasupra tuturor sistemelor social politice, — steagul ortodoxiei, menite să regenereze lumea căzută în păcatul unui raționalism anarhic, intolerant și ateu. Există în sufletul acestui neam germeii viitorului imperialism religios: stilizator al lăuntrului uman: condiție esențială a mântuirii creștine.

Semnatarul acestor rânduri vorbește de pe o bine precizată poziție spirituală: atitudinea religioasă a tinerii generații. Toți cei nefamiliarizați cu această mare problemă de viitor creștin și național, — oameni din cealaltă generație decât a noastră a celor de 20 ani... — s'au grăbit să ne califice, să ne eticheteze scurt și fără puțință de apelare. Și ne-au spus, ce? Că toate divagațiile noastre, ale tinerimii postbelice, toate căutările noastre neastâmpărate după un liman de precizare salvatoare a sufletului nostru, se datoresc unui *superficial* — și deci trecător — misticism. Și cu... suficiența unei anumite concepții de viață, incapabilă de revelații ulterioare, concepție congenital și organic isvorâtă din materialismul mecanicist al istoriei, s'a trecut mai departe...

Încerc să desprind, din oceanul frământărilor lumii mele, o explicație, care nu are altă pretenție decât aceea, de a clarifica puțin și în linii prea generale, această problemă, pe care însă nu o poate face decât unul tot din generația mea...

Misticism superficial? Da! Așa reiese din manifestările exterioare ale tinerimii. Asupra acestei realității spirituale însă nu se pot pronunța oameni, cari habar n'au, cari nu pot să simtă nici pe departe, chinuitoarele procese de conștiință, isvorâte din complexitatea tot mai accentuată a formelor unei civilizații de sânge-roasă contradicție.

Căci generația mea e o lume nouă, a cărei situație se poate sintetiza astfel: sau este portdrapelul mântuirii creștin ortodoxe, sau se prăbușește în neantul anarhismului raționalist modern. E generația răsboiului. Constituția ei psihică e cu totul alta, e fundamental schimbată...

Eroii basmelor unei vârste fragede, s'au refugiat îngrozite de vuetul gloanțelor: cântec al veacului de apoi, simfonie a iadului, izvorâtă din gura lui Mefistofel, care cere sufletul lui Faust: chirie a îngăduinței sale. Sângele care a înroșit pământul ne a vlăguit miezul trăitor al copilăriei. Dramatica zguduire de apocalips a răsboiului mondial, a fost prețul păcatului rațiunii umane deslănțuite și detronate, a fost ispășirea veacurilor de pretențioasă gândire libertină și libertară, a fost prețul chiriei tragice a generațiilor anterioare, care se cerea plătită și care tipă prin fiecare gură de tun, amplificând simbolic în ritm de epopee notele începutului simfoniei a V-a Beethoveniană:

— Fa, fa, fa, re...

— Fa, fa, fa, re...

Flagelată astfel o întreagă generație, lipsită de elementul principal

al unei evoluții normale, e și explicabil ca întreaga ei manifestare, individuală și colectivă, să poarte imprimată pecetia unei bolnăvicioase sensibilități, a unui misticism insesizabil unei logice tradiționale și... perimate a generației de ieri.

Sânt lucruri care nu se pricep decât cu inima...

Evident e prematur a se pronostica realizările concrete a unei astfel de stări sufletești, încă necristalizate. Care sânt gestațiunile ei interioare pe planul social și spiritual?

În vuetul arivismului și materialismului contemporan, lumea aceasta nouă se găsește într-o tragică și istorică dilemă. Pe deoparte cântecul de sirenă al unui raționalism francmasonic, criticist și ateu, de alta biserica, mântuirea creștină. *Mântuire care nu se poate obține decât în ortodoxism.* O todoxism care trebuie să iasă din imobilitatea sa tradițională pentru a trece la ofensivă...

Omul modern, prin desechilibrul său psihic, prin scepticismul său negativist, are nevoie de mântuire. În momentul când s'a detronat pe sine însuși din centrul universului, a început povârnișul. Finalitatea spirituală și ideologică a acestui povârniș este moartea sufletului. Căci omul n'a mai acceptat armonia *Idell de bine* a lui Platon, a început să introducă peisagiul în manifestările sale de artă, a afirmat că pământul nu e centrul cosmosului, ci un fir de nisip, în nesfârșit... Și paralel cu gândirea filozofică, — începând cu constructivismul naturalist francmasonic a lui Giordano Bruno, — introducând natura, — deja din sec. al XIV-lea în portretistică, desechilibrul moral al omenirii se accentuează, până când, în a 2-a jumătate veacului trecut, omul dispărea complet în natură, ca un punct invisibil. Mijloacele de locomoțiune rapidă modernă, îl asvârle în mijlocul sălbatec și primar al acestei frumoase naturi...

Catolicismul acceptă peisagiul (vorbesc de artă, fiindcă ea este exprimarea fidelă a legăturii spirituale între om și Dumnezeu, în toate timpurile), îl acceptă atât în pictură cât și în sculptura bisericească, senzualizând figurile sfinților, spre deosebire de iconografia bisericii ortodoxe care de veacuri a rămas aceeași. Nu pentru că ar fi fost improprie unei evoluții, ci pentru a-și îndeplini, prin voința lui Dumnezeu, acțiunea de mai târziu în mântuirea omenirii.

Credința și biserica ortodoxă s'a ținut întotdeauna deasupra frământărilor lumesci, catolicismul a intrat însă în arenă, a jucat un rol politic, a asimilat sângele barbarilor, creștinizați de ea, i-a supus politicește, și și-a uzat prestigiul și autoritatea în angrenajul afacerilor, străine de spiritul etern al bisericii lui Hristos.

Comoara spiritualității evanghelice se află intactă în sânul bisericii răsăritene. În haosul actual al unei omeniri sălbătece, desechilibrate, în pragul intronării anticristului, biserica ortodoxă are imperioasă datorie de a pasi la ofensiva mântuirii creștine.

Tinerimea română este în căutarea unor lozinci revelatoare, care prin duhul lor, să picure pacea evangheliei în suflete. În fața ultimului asalt raționalist-francmasonic, — a cărui finalitate este anarhia, — acțiunea de stilizare lăuntrică a generației mele nu o poate avea decât biserica ortodoxă.

Deținătoare a unei misiuni divine de viitor, forțele ei ofensive vor trebui să se valideze în încheștarea luptei cu un dușman înfricoșător de perseverent, abil și curajos...

Inițiativa acestei acțiuni de capturare a sufletului tinerimii românești,

revine unuia dintre cei mai distinși teologiani ai bisericii ortodoxe: Înalt Prea Sfinției Sale Dr. Nicolae Bălan, arhiepiscop și mitropolit al Ardealului.

Ca un atom al acestei generații tinere din care fac parte, supun respectuos sugestia de mai sus, — în linii prea generale de altfel, — celor competenți.

Cadrul strâmt al unui articol de gazetă mă împiedecă să expun cum văd realizarea acestei ofensive, necesară și mântuitoare. Căci împotriva forțelor întunericii trebuie să stea eternă și biruitoare, prin veacul veacurilor, biserica ortodoxă, mireasă a Domnului nostru Isus Hristos.

Petre Țincu.

Congresul misionar

În 25—28 Octomvrie 1928 preoții misionari din întreaga țară s'au întrunit în primul congres, ținut la Arad, ca împreună cu Prea Sfinții arhierii, să chibzuească asupra problemelor îmbrățișate de sfânta noastră biserică, în conformitate cu cerințele timpului nou, și în scop de-a întări tot mai mult adevărul credinței în Dumnezeu, iubirea pentru pământul strămoșesc și încrederea în viitorul statului român întregit cu atâtea jertfe.

La congresul misionar dela Arad participă: I. P. S. Sa mitropolitul Gurie al Basarabiei, P. S. Sa episcopul Roman al Orăzii, P. S. Sa arhiepiscopul Leo Botoșăneanu, vicar ar mitropoliei Moldovei, I. P. C. Sa arhimandritul Policarp dela mănăstirea H. Bodrog, din Sibiu: părinții Tr. Scorobet, consilier arhiepiscopesc, Dr. A. Crăciunescu și Dr. Gr. Cristescu, profesori, numeroși alți preoți din toate colțurile țării.

După săvârșirea serviciului divin în catedrală, la ora 10 (în 25 Oct.), congresiștii s'au adunat în sala prefecturii județene, unde P. S. Sa episcopul Grigorie al Aradului, deschide congresul prin o cuvântare, în care se arată punctele principale din problema congresului misionar și necesitatea misionarismului.

«Credem — zice P. S. Sa, — că dacă în toate parohiile patriarhiei române s'ar înființa:

1. societățile tinerimii «Sfântul Gheorghe»;
2. comitetele moralizatoare,
3. fondurile săracilor și
4. un institut de misiuni la București, — vom face un progres uriaș.

Misionarismul trebuie privit serios, când ne gândim și la problema sectelor, pentru care sânt două mijloace de combatere: 1. Sistemul păstoririi sufletelor trebuie amplificat spre a se simți fiecare suflet atras în curentul vieții creștine, și 2. Adevărurile credinței să fie cunoscute de masele largi ale poporului.

Cuvintează I. P. S. Sa Gurie al Basarabiei, apoi P. S. Sa. Episcopul Roman, zicând: Eu viu din țara bisericilor de lemn, cioplit de poporul român în codru, fiindcă a luptat în codru unde avea și biserică. În acest codru sânt și potirile de lemn, și ceva mai scump decât zidurile reci, sânt sufletele acelor ce se comunicau în potirile de lemn. Acest suflet este mlădiță din mlădița unui neam nobil. Călugării veniți la noi din principate, sânt cei dintâi misionari. Noi avem un trecut de misionari. Molitvelnicul care a fost hrana sufletească a poporului din care s'a inspirat, s'a încurajat, este cartea care nu o putem despărți de sf. evanghelie. Am convingerea că această mireasmă o veți simți și o veți gusta astăzi când vom face litia. Noi nu sântem oastea războinică, armele noastre nu sângează, noi deschidem porțile pentru

aceia care cred în Dumnezeu și răsplata vieții viitoare către împărăția cerului.

Atunci când veneau împotriva noastră cu care, cu căruțe și cu cai, noi nu aveam altă scăpare decât biserica noastră. Noi vrem să convingem toată lumea despre învățătura Mântuitorului și cu untulelele al mirului să întărim pe credincioși. Cu toți împreună trebuie să ridicăm contribuind cu munca noastră biserica neamului.

Eu decâte ori zidesc o biserică, pun la temelie o bucată de lemn din bisericile vechi și spun poporului meu, că aceasta este tovarășă, este sufletul neamului românesc iobăgit. Acestea sânt moaștele neamului și ale bisericii românești. Este solemn momentul când vedem aici români din Moldova, Basarabia, Ardeal, de pretutindeni, veniți pentru întâlnirea în slujba Domnului. —

Vorbește, în numele I. P. S. Sale mitropolitului Nicolae al Ardealului, pâr. Dr. A. Crăclunescu, și salutând congresul dorește să dea Dumnezeu ca florile ortodoxiei să reinvieze în orașe și sate.

Alți vorbitori aduc salut congresului din partea: ministerului de culte, armatei, primăriei, prefecturii de județ, Asociației «Astra», Asociației femeilor române ș. a.

Congresul trimite telegrame omagiale: M. Sale Regelui Mihai I, înaltei Regente, I. P. S. Sale Patriarhului Miron, I. P. S. Sale mitropolitului Pimen.

La ora 4 p. m. încep lucrările congresului în sala festivă a Academiei teologice.

Prezidează P. S. Sa ep. Grigorie al Aradului. La desbateri iau parte toți înalții ierarhi și preoții me misionari.

Prima temă este «Opera misionară unitară a bisericii ortodoxe române», — a doua «Programa de muncă a misionarului eparhial».

Iconom I. Dărvărescu, inspectorul misionar al eparhiei Olteniei, vorbește despre «Opera misionară unitară a bisericii ortodoxe române», arătând că problema sectelor are două laturi: una politică, nemărturisită, și alta mistică, mărturisită și în numele căreia se duce lupta.

Arată cum trebuie făcută evanghelizarea credincioșilor și controlul, pe care trebuie să-l exercite preotul asupra conștiințelor păstorilor săi.

Vorbește despre experiența făcută în eparhia Râmnicului cu șezători culturale, sfaturi moralizatoare, lecțiuni biblice și de catehizare, care au dat frumoase rezultate.

Socotește ca necesitate urgentă editarea unei «Foi misionare» pentru lămurirea poporului în materie de credință.

Deasemenea cere tipărirea unei biblii prescurtate, cu tablouri religioase pentru popor și pornirea unei intinse acțiuni de contrapropagandă prin broșuri.

Iconom Stavrofor Comanescu, dela eparhia Buzăului, expune cea de-a doua teză: «Programa de muncă a misionarului eparhial.»

Străuște asupra îndatoririlor ce decurg din această misiune.

La ora 7 seara se închide prima zi de congres.

Din «Biblioteca Bunului Păstor» se găsesc la Administrația Revistei teologice:

Nr. 13. «*La cine ne vom duce?*» de Dr. Gr. Cristescu, profesor.

Nr. 14. «*La luptă dreaptă!*» de Nicolae Colan, profesor.

INFORMAȚIUNI

Pentru universitatea populară «Nicolae Iorga» din Vălenii de Munte a devenit imperioasă necesitate să se ridice o nouă clădire, precum și localuri proprii de cămine. Comitetul Asociației cursiștilor dela Vălenii lansează liste de subscripție pentru strângerea fondurilor și face apel la toate conștiințele românești să nu precupețească sprijinul material ce li se cere. Listele de subscripție și orice informații privitoare la strângerea fondurilor se pot cere dela dl Ilie Al. Ardeleanu, casierul central al societății, Palatul Ligii culturale, Bulevardul Schitu Măgureanu Nr. 1. București I.

Prigoniți de profesorii bulgari, mai mulți elevi români din părțile Vidinului au trecut într-o barcă Dunărea și s'au refugiat pe pământ românesc.

ȘTIRI LOCALE

Teatru. Duminecă, în 4 Noemvrie, se va reprezenta în teatrul sibian piesa în 3 acte: *Omul de zăpadă*, de A. de Herz. Piesa, în care rolurile principale vor fi ținute de dnii: maestrul N. Soreanu, Fintășteanu și autorul A. de Herz, a obținut mare succes în cursul stagiunii trecute la teatrul național din capitală. Bilete: la Librăria Foais Poporului. Inceputul reprezentației la ora 9 seara.

CARTI ȘI REVISTE

Biserica noastră și Cultele minoritare, marea discuție parlamentară în jurul legii cultelor, cu o introducere de N. Răssu Ardeleanu, București, 1928. Imprimeria ziarului *Universul*. Volumul, de 439 pagini, conține în extenso discursurile rostite în parlament la cea dintâi lege a bisericilor minoritare din România. Prețul 200 lei.

Calendar pe 1929. A apărut, cu ales și bogat material, cum se poate vedea din anunțul de pe pagina a patra a ziarului nostru, *Calendarul Bunului Creștin* (vechiul calendar arhidiecezan). Cartea merită să fie citită și răspândită, în cercuri largi, atât în orașe, cât și în sate, spre binele obștesc. A se cere dela Librăria Arhidiecezană, Sibiu.

A apărut:

Biserica Neamului și drepturile ei

Discurs rostit la discuția generală asupra proiectului de lege a Cultelor, în ședința dela 27 Martie 1928, a senatului român de

Dr. Nicolae Bălan

Arhiepiscop și Mitropolit

Un elegant volum de 120 pagini. Prețul 40 lei, plus spese postale 10 lei. Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu.

Nr. 381/928

(151) 2—3

Concurs

I. Pentru întregirea parohiei de clasa a II-a **Gârbova**, protopopiatul **Mercurea**, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în *Telegraful Român*.

Venitele imprunate cu acest post sânt:

1. Întregirea dela stat conform celor fasonate în coala B.

2. 26 jugăre sesiune parohială, arător și fânaș.

3. Casă parohială cu supraedificate economice.

4. Stola obișnuită.

II. Pentru întregirea parohiei a II-a de clasa I-ă **Jina**, se escrie nou concurs cu termen de 30 zile.

Venite: întregire dela stat conform coalei B și stola uzitată.

Pentru cazul, că nu vor reflecta candidați cu calificare de clasa I-ă, vor fi admiși și cei cu calificare de clasa a II-a.

Concurenții își vor înainta cererile cu documentele cuvenite oficiului protopopesc **Mercurea-Sibiu**, în termenul prescriș și se vor prezenta în parohie spre a face cunoștință cu poporul, a celebra sfânta liturgie, a predica și a cânta.

Oficiul protopopesc ortodox român **Mercurea**, în înțelegere cu consiliile parohiale respective.

Mercurea, 20 Octombrie 1928.

Avr. S. Pecurariu
protopop.

La **Librăria Arhidiecezană** se află de vânzare cartea acum apărută

Piccolo

a cunoscutei scriitoare, dna **Constanța Hodoș**. Sânt 19 povestiri pline de farmec. Copiii le vor citi cu mare plăcere. Prețul 40 lei, și porto 12 lei trimis recomandat.

Dela **Librăria Arhidiecezană** din Sibiu se poate procura

Istoria bisericească universală**Statistica bisericească**

de **Euseviu Popovici**
profesor la **Facultatea Teologică** din **Cernăuți**
Curs oral în limba germană, ținut pentru ultima oară în anul academic 1909, revăzut și mai adăugit ulterior

Traducere de **Mitropolitul Atanasie Mironescu**
fost Primat al României

PREȚUL: Volumul I Lei 130—
" II " 150—
" III " 120—
" IV " 200—
plus spese postale Lei 30—.

În editura Sfintei Mănăstiri-
Neamțu, a apărut

Urmarea lui Isus Hristos

Ed. II-a. Prețul 35 lei

Se poate comanda dela **Librăria Arhidiecezană** din Sibiu, trimițând prețul, plus spesele de poștă Lei 10, prin mandat postal.

TURNATORIA DE CLOPOTE**SCHIEB & KAUNTZ**

proprietar **F. KAUNTZ**

Sibiu, strada Morilor Nr. 2.

AVIZ!

Am onoare a aduce la cunoștință, că în bună înțelegere cu asociatul meu, dl Fritz Kauntz, am eșit din firma **Schieb & Kauntz**. Numitul domn a preluat singur această întreprindere și o va conduce mai departe.

Cu deosebită stimă **Hans Schieb**

Aduc cu onoare la cunoștință, că la cerere proprie fostul meu asociat, dl Hans Schieb a eșit din firma **Schieb & Kauntz**, turnătorie de clopote și că de-acum voi conduce această întreprindere ca unic proprietar.

Cu deosebită stimă **Fritz Kauntz**

Pe scrisori rog a se indica adresa precisă.

Dela **Librăria Arhidiecezană** din Sibiu, se poate procura

Ancore

poezii religioase, patriotice și altele de Ioan Al. Bran-Lemény Prețul Lei 40—, plus spese postale Lei 10—

La **Librăria Arhidiecezană** în Sibiu se află de vânzare

Registre de tot felul

◆ legate și broșate ◆

pentru parohii, bănci, oficii și particulari cu prețuri moderate

Nou!

A APĂRUT:

Nou!**„Mie a vietui este Hristos!“ ...**

— Scrisori pastorale —

De Icon. Dr. Gr. Cristescu, profesor. Prețul Lei 40, plus spese de poștă 10 le

Teologie și Sacerdotiu

tipul clasic al păstorului ortodox și idealurile pastorale moderne, de Icon. Dr. Gr. Cristescu, profesor. Prețul Lei 30—, plus spese de poștă Lei 10

Se pot comanda dela **Librăria Arhidiecezană** din Sibiu.

Dela **Librăria Arhidiecezană** din Sibiu, se poate comanda

ACAFTISTUL

Preasfintei Născătoare de Dumnezeu și alte rugăciuni

legat foarte fin, în plus, cu copcii și aurit. Prețul de Lei 400—

A apărut și se vinde în **Librăria Arhidiecezană, Sibiu,**

Calendarul Bunului Crestin

(Vechiul Calendar arhidiecezan)

pe anul 1929

Cuprinde bogată materie, cu frumoase chipuri

Conținutul acestui Calendar este următorul:

Despre colinde (Nașterea lui Hristos, sărbătoarea copilăriei, reînvierea colindelor, Pomul de crăciun). — *Mănăstiri ortodoxe în Ardeal*: (De-slungul Carpaților de sud, curtea dela Viena, distrugerea mănăstirilor ș. a.). — *Ion I. C. Brătlanu și Biserica lui Horta*. — La biserică (versuri). — *Știri și fapte*: (De anul nou, «Hristos și Natura», Legea cuitelor, Actul dela 1700, Societatea ortodoxă a femeilor, Adunarea eparhială, Vizitații canonice, Religia și școala, Cruce la Călugăreni, Jubileu de 50 de ani, Monument preoților, Cursuri la mănăstirea Neamțului, Schitul dela Păltiniș — cu frumoase ilustrații, — Pace vouă, Regele Mihai I la școală, Mănăstirea Brâncoveanu ș. a.). — *Cântecul mamei, Psalm*, (versuri). — *La Bobotează*, amintiri dela școală. — *Respectați mamele*: Dumineca lor, zece porunci. — *Cu răbdare și dragoste*. — Ce dorim satelor. — *In aiergare după avere*. — *Hărnicia unei preotese*, întru a da primul ajutor. — *Canuna de spini a Mântul-torului*. — *Sfânt locaș în refacere*: Mănăstirea dela Cioara. — *Presa bisericească*. — *Nevinovații*. — *Biblia*, cum se grăește despre biblie. — *Cum are să fie părintele protopop*. — *Umblați ca fil ai luminii*. — Dacă bei și eară bei. — Cetatea morților. — *Fel de fel*: 1. Ce poate sfânta cruce; 2. Fără podoabe lumești; 3. Monument vânzătorului; 4. Biserica și alcoolismul; 5. Ceice cred în Isus Hristos? 6. Numai o minută. — *Glume*, ș. a.

Chipuri: Regele Mihai I în ziua de 10 Mai. — Schitul dela Păltiniș. — Sanatorul de acolo. — Dela sfințirea schitului și inaugurarea sanatorului. —

In celelalte părți ale Calendarului se află: Cronologia, zilele și lunile de peste an, mersul vremii; Insemnarea târgurilor de vite și mărfuri, ș. a.

Calendarul s'a tipărit cu *Șematismul* bisericii ortodoxe române din Arhidieceza de Alba-Iulia și Sibiu, cu «Evidență» pentru oficiile protopresbiterale, parohiale, catiheți și învățători.

Prețul: 75 Lei

Plus porto postal Lei 10, și sânt a se trimite înainte prin mandat poștal.

Librăriilor, pentru desfacere peste 10 exemplare, se dă rabat